

להמליכם על יצירת

גליון נ' • ראש השנה תשכ"ה

מאוצר שיחותיו ומכתביו של הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

ניצוצי חיזוק ואמונה

פניני המזעזים

פתגמי קדישין ומרגניתין טבין שנשמעו מפי הגה"צ מורינו שליט"א בשעה של קורת רוח ובשבילי דאורחא

'בציונים נבראו'

מורינו שליט"א אמר לאחר התפילה: השפת אמת על ר"ה (שנת תרמ"ח ותרט"א) כתב דבר פלא: כי הגה חז"ל אומרים (ילקוט שמעוני בראשית רמז ח) **'כל מעשה בראשית לדעתם נבראו בקומתם נבראו בציונים נבראו'**, והכוונה ששאלו לכל בריה אם רצה להבראות באופן וצביון זהו והסכים, ואמר השפת אמת דבר נורא, שבכל ר"ה שטעלט מען פאר דעם מענטש וויאזוי ווילסטו אויסקוקן די קומעדיגע יאר [שבכל שנה ברה"מ מעמידים את האדם אך רוצה דיהיה מצבו ומעמדו בשנה הבאה], והוא מסכים. הפטיר מורינו שליט"א: **הפשט בזה וויפיל רצונות ער וועט אויסקוקן די ר"ה, דאס האט ער דעם יאר [כפי רצונותיו שהוא יפעול בראש השנה כך יפעול על השנה הבאה].**

(ר"ה בערך שנת השי"ע לפ"ק)

'המליכתי עליכם'

מורינו שליט"א אמר לחבורת בחורי 'תולדות אהרן' שעלו למעונו: **תהיו חזקים!** אל תתפתו לדמיונות של שקר, החיים הטעמיים נמצא בעסק התורה ובהתגברות על הנסיון, זה נקרא חיים, זכיתי להמליך את המח שלי על זוהמת הגוף, זהו עיקר האדם, זהו מלך! כתוב (בראשית לו, ח) **'ויאמרו לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשול בנו'**, ופירושו שהאחים שאלו את יוסף הצדיק 'האם אתה מולך על עצמך שעייז תוכל למשול עלינו?' כי מי שזוכה לעמוד בנסיונות, אף שבשעת מעשה שזה קשה ורמז מאד, כי נדמה לו שאם יעשה העבירה ח"ו, הוא יהיה מאושר, אך כשמתגבר ויש לו שכל ולא עשה את העבירה, אזי לעת זקנה הוא מאושר מאד ושש ושמח על שלא שמע בעצת היצר. וחזור למעלה בשמחה, אבל אם ח"ו לא התגבר על יצרו, ה' ישמרנו. חזקו ואמצו, תעמדו חזק להתגבר על הנסיונות, היו צדיקים שבקשו מהקב"ה שיהיה להם נסיונות. אנו איננו צריכים לבקש נסיונות, אך כשיש נסיון, צריך להמליך את הקב"ה, שהדעת האמיתי יהיה חזק וברור יותר מהתאוה המסרחת, 'המלך תמלך עלינו', כשתזכו למלך על עצמכם, תזכו גם למלך על אחרים, כי כל העומד בנסיונות הוא מלך על עצמו, וגם ראוי למלך על אחרים.

חזקו ואמצו, תמשיכו לעבוד את השי"ת בשמחה, תעמדו חזק בנסיונות, תראו כמה אתם מאושרים, וכמה גישמאק יהיה לכם בחיים לעתיד לעת זקנה, ותוכלו להוכיח למפרע שעמדתם בנסיון זה ובנסיון זה, ואם לאו, אזי להיפך חס ושלום.

(ג עקב שנת תשפ"ד לפ"ק)

'מעלת היצר הרע'

דרשת תקיעת שופר - שנת תשע"ז לפ"ק

בעמדנו כעת ביומא רבא הדין אשר החובה מוטלת עלינו להמליך את הבורא כל עולמים ב"ה, וכלול בזה לשוב בתשובה ולקבל על עצמינו לא לחזור עוד לכסלה, הרי על כל אחד לדעת ולהבין כלל גדול בתשובה ובעבודת השי"ת, והוא **שאין שום עבירה שיש לו לאדם יצר הרע, אלא**

מה - ליצה"ר ניתן רשות לנסות לכל אדם - יהיה מי שיהיה ואפילו לצדיק וגדול - לנסותו ולפתותו, אך אין לו רשות לקרוא את האדם [האנרופן דעם מענטשין] מושחת ומנוול, דהיינו שידמה האדם בנפשו שהוא בעצמו מושחת ורע, ולא מצינו בשום מקום שיש איסור שיהיה לנו יצה"ר, אדרבה יצה"ר ניתן בנו כדי שעל ידו נמליך את השי"ת, על ידי שלא נשמע אליו!

לכל אחד יש נסיונות

ומסופר שפעם אמר אחד להגאון מוילנא זי"ע, דמה חכמה הוא שהוא "גאון", כי אם יהיה לי היצה"ר שישנו למעלת תורתו, אזי גם אני אהיה "גאון", נזדעק הגאון ואמר לו **'דער אייבישטער זאל דיר אפ-היטן פון מיין יצר הרע'** [ה' ישמרך מהיצ"ר שיש לך], והיינו כנ"ל, שניתן ליצה"ר רשות לנסות אף את הגדול שבגדולים בנסיונות גדולים ביותר, ולכן אינו ואבוי יהיה לזה האדם אם יהיה לו היצה"ר של הגאון, וכבר אמרו חז"ל (סוכה נב ע"א) "כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו".

הנסיונות אינם חלק בחלק מאתנו

אמנם לא ניתן לו רשות לרמות את האדם ולומר לו שהוא מושחת וכדומה, לרמות אותו ולומר לו שמה שהוא מתנסה בנסיונות כאלו כי

הוא חלק מהם, כי זהו שקר מוחלט, הנסיונות הם מתנה מן השמים להמליך על ידם את השי"ת! ע"י שמתגברים עליהם בכל תוקף ובכל עוז! ואיך מתגברים - גאר פשוט מ'פאלגט עם נישט'! [פשוט מאוד- לא מצייתים לו], כי כשיודעים שהנסיונות אינם חלק מאתנו אלא הם נסיונות ממנו להכשילנו ח"ו, אזי נקל יותר להתגבר.

עוד פעם ועוד פעם לא לצאת לו

אמנם עוד זאת עלינו לדעת, שהיצה"ר לא ינוח ולא ישקוט, והוא ינסה להכשיל ולהפיל את האדם עוד פעם ועוד פעם, ועלינו מוטל עוד הפעם לא לשמוע בקולו, ועוד הפעם לא לשמוע בקולו! שעל ידי זה אנו ממליכים את השי"ת, עד שזוכים על ידי זה להתגבר על היצה"ר בתכלית!

הנסיונות הם מתנה מן השמים להמליך על ידם את השי"ת! ע"י שמתגברים עליהם בכל תוקף ובכל עוז!

ועל כל פנים כשיודעים זאת

שאינו זה עבירה 'אז מהאט א יצה"ר, אזי בנקל להתגבר עליו בעת נסיון - וענין זה אנו מפרסמים בכל העולם כולו, והוא כלל גדול, והוצאנו לאור קונטרס על זה, וב"ה שהוא הולך ומתפרסם בכל העולם כולו, הרב [רבי משה] וואלפסאן (שליט"א) [זצ"ל] לקח מאה קונטרסים הללו וחילקם לתלמידיו, וכן הלאה נתפרסם בעולם.

וכי אכפת לך להמליך את השי"ת בגלך...

פעם נכנס אלי א איידעלער איד כבן חמישים וחמש שנה, ושאל אותי אם גם בגיל זה יש יצר הרע, אמרתי לו הן בוודאי, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואפילו ביום האחרון, וכי מה איכפת לך להמליך את הבורא ב"ה בגילך עוד ועוד.

המשך בעמוד ב

מכתבי הגה"צ מורינו שליט"א לאור הזמן והפרשה

במלכו ונחודי

רבינו הק' אמר: "גא-ט-אזי גרויס מען ווייסט גאר נישט" [-השי"ת גדול ואין יודעים כלום]. וענין זה אני מפרש תמיד גם לענין תפילה - שבוה צריכים לעמוד באמונה יתנה וחזקה שהקב"ה יכול להושיע למעלה מכל השכליים (גם אם אין יודעים כלום מאין תצמח ישועתו). כי בדרך כלל קודם הישועה שהאדם נצרך לה, נעלם ממנו אופן הישועה לגמרי ממש. וכל זה הוא כדי שבעת התפילה נמליך את השי"ת בתכלית השלמות.

כי אמנם גם אם להאדם יש איזה שכל כיצד להוושע ורוצה שהקב"ה יושיע לו בדרך זו, זה גם טוב, כי צריכים להמליך את הקב"ה על כל דבר שעושים ושרוצים לעשות, לדעת באמונה שלימה שבלי סיעתא דשמיא לא שוה שום דבר ושום עשיה כלל וכלל, ועי"ז שמתפללים להצליח באיזה דבר, בזה ממליכים את השי"ת על זה הדבר, וזהו רצון הבורא ית"ש.

ואולם יש ולפעמים בא האדם לאיזה מצב כזה של מצוקה מסויימת, שאין לו שום סברא ושכל כיצד יוכל להוושע. ואז אם הוא מתפלל באמת להשי"ת שיושיענו במצוקתו, נעשה תיקון גדול מאד עי" תפילה זו. כי עי"ז שמתחזקים ומאמינים גם אז בתפילה אל השי"ת, שהשי"ת הוא למעלה מכל הטבעיים ומכל השכליים, וכי אין שום מעצור טבעי ושכלי מהשי"ת לעזור לו ולהושיעו. ולפעמים דייקא אז באה הישועה האמיתית ממקום שלא עלה בדעתו כלל, כאשר מרימים העינים אליו יתברך לבד, כשרואים ששום דבר לא יוכל להושיעו, וכל ההשתדלויות המרובות חוץ מהשי"ת הם הבל הבלים אין בהם ממש, ואז האמונה היא ברורה, אזי דייקא אז נושעים.

יעקב מאיר שכטער

וכן זכרני שגם אצל רבי שמעון בר יוחאי באתרא קדישא מירון היו הולכים בשבת ויום טוב, והענין הוא פשוט כי באלו הצדיקים אינו שייך בכלל מיתה, הם חיים וקיימים, ובבחינה מסויימת ביותר מבחייהם.

שאלה: היות ששוהים אצל ריב"ק בראש השנה אצל הקיבוץ הקדוש, האם מותר לילך לציונו הקדוש גם בשבת ויר"ט?

תשובה: בודאי.

מעשיות ועובדות מחכימות מאוצרו של מורינו הגה"צ שליט"א מסודר על פי נושאים

פניני הסיפור

סליחות תשפ"ו...

ערליכער איד, והשי"ת עזר לו ובזכות זכה לכל השגותיו, ואמר פעם שהוא משתוקק לחזור ביום אחד על כל תפילותיו שהתפלל כל ימי חייו, ופעם אמר במוצאי ראש השנה שהוא כבר ממתין ומצפה שיבא השמש לדפוק על הדלתות שיקומו לסליחות לשנה הבא.

רביה"ק בהיותו ילד קטן השיג שע"י תפילה אפשר להצליח בכל ענין ולהשיג כל מדריגות קדושות, ולכן הרבה מאד בתפילה, וכן התפלל הרבה שיזכה להיות יהודי כשר באמת - א

המשך מעמוד א'

ו) שנבוכדנצר חבשו ליכניה בבית האסורים, ועונש בית האסורים היה אז קשה ביותר, כי כל הנחבש שם לא יצא לחירות לעולם, ושם בבית הסוהר היה ליכניה ניסיון עצום ונורא בענין קדושה וגבר על יצרו, ובאותה שעה כשראו עמידתו האיתנה בניסיון שבא לידו, התיר הקב"ה את השבועה שנשבע עליו שימות ערירי, ומחל לו על כל עוונותיו, יעו"ש במדרש.

ורואים מזה גודל מעלת המתגבר על יצרו שבכוחו למחוק על ידי זה כל עוונותיו כלא היו ממש.

וכמו כן מצינו אצל בועז, שהיה לו ניסיון חזק כחמש שעות, והוא התגבר על יצרו במשך חמש שעות הללו, ובכך זכה שמשח בן דוד יוצא מזרעו - וזאת דייקא על ידי זה ההתגברות.

להמשך הרמלכה עי" ברכות בכונה

ובכן עלינו למשיך קדושת ראש השנה והמלכת השי"ת לכל השנה כולה, ועצה טובה לזה הוא לכוון באמירת הברכות, לומר ברכות בכונה, כי הרי אנו ממילא מברכים ואומרים מאה ברכות בכל יום, ועל כן כדאי ורצוי שנוסיף עוד כמה דקות לכוונת הברכה, כי ברכות בכונה הם קשר גדול ונפלא להשי"ת, ועל ידי זה אכן משיכים את ההמלכה לכל השנה כולה בכל עת ובכל זמן!

נכנסים אלי בחורי חמד ומתאוונים על מצבם המר בנסינות חוזרים ונשנים העוברים עליהם, וכשהם שומעים כלל הני"ל ננסך בהם תקוה חדשה, והם שבים ומתחזקים לעבוד את השי"ת בהתחדשות.

לקחת את העתיד ולתקן את העבר

כי כלל זה צריך לנקוט, והוא כלל ברזל שצריך להיות עלינו האדם תמיד בכל עת ובכל שעה, שצריך לקחת את העתיד ולתקן בזה את העבר, ולא לקחת את העבר ולקלקל בזה את העתיד חלילה!

כי היצה"ר נברא במטרה אחת ויחידה, שאנו נמליך את הבורא ב"ה על ידו, ובשביל ירדנו לזה העולם, שאכן יהיה לנו יצה"ר ונתגבר על הנסינות שמנסה אותנו, ועי"ז נמליך את הבורא ב"ה.

כל התגברות מזוקן נפילות מהעבר

ועוד זאת צריך לדעת, שעל ידי כל התגברות על היצה"ר מוחקים על ידי זה הרבה נפילות ומכשולות של העבר, ויש לפעמים שהתגברות אחת מוחקת את כל הנפילות מהעבר, שכן מצינו אצל יכניה המלך שהקב"ה נשבע שלא יהיה לו זרע מפני שעשה הרע בעיני ה' (ירמיהו כב כח-ל), והוגלה לבבל כמבואר במלכים (ב' כד), ואמרו חז"ל (ויקרא רבה מצרוע יט

ניצוץ אחד | ספר החיים - ושלא להחליף בין חיים הנקרא מיתה לבין חיים הנקרא חיים!

ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי הגה"צ מורינו שליט"א

